

32003L0110

L 321/26

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

2003.12.6.

**A TANÁCS 2003/110/EK IRÁNYELVE
(2003. november 25.)**

a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 63. cikke (3) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Németországi Szövetségi Köztársaság kezdeményezésére,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

mivel:

- (1) A kiutasítás céljából biztosított kölcsönös segítségnyújtás figyelembe veszi azt a közös célkitűzést, amely harmadik országok azon állampolgárai jogellenes tartózkodásának megszüntetésére irányul, akikkel szemben kiutasító határozatot hoztak. A valamennyi tagállamra nézve kötelező szabályok hozzájárulnak továbbá a jogbiztonsághoz és az eljárások egységesítéséhez.
- (2) A légi úton történő kiutasítás egyre jelentősebbé válik a harmadik országok állampolgárai állandó tartózkodásának megszüntetése céljából. A tagállamok azon törekvései ellenére, hogy elsőbbségben részesítsék a közvetlen légi járatok igénybevételét, gazdasági szempontból, illetve a közvetlen járatok nem kielégítő elérhetősége miatt szükségessé válhat a többi tagállam tranzitrepülőterein keresztüli légi járat-csatlakozások igénybevétele.
- (3) A kiutasítási intézkedések végrehajtására vonatkozó összehangolt fellépésről és együttműködésről szóló, 1995. december 22-i tanácsi ajánlás ⁽¹⁾ és a Szerződő Felek között a külföldi állampolgárok légi úton történő kitoloncolására irányuló együttműködésről szóló, 1998. április 21-i végrehajtó bizottsági határozat (SCH/Com-ex (98) 10) ⁽²⁾ már foglalkozik azzal, hogy szükség van a tagállamok közötti együttműködésre a harmadik országok állampolgárainak légi úton történő kiutasítása terén.
- (4) A tagállamok szuverenitását, különösen a harmadik országok kiutasítással szembeszegülő állampolgáiraival szembeni közvetlen kényszerítő erő alkalmazását illetően, érintetlenül kell hagyni.
- (5) A légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló, 1963. szeptember 14-i egyezményt (Tokiói Egyezmény), különösen a felelős pilóta fedélzeti hatásköreire és a felelősség kérdéseire tekintettel, érintetlenül kell hagyni.
- (6) Tekintettel a légitársaságok arra vonatkozó eligazítására, hogy miként kell lefolytatni a kíséret nélküli és a kísérettel ellátott kiutasításokat, hivatkozni kell a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetről (ICAO) szóló, 1944. december 7-i egyezmény 9. mellékletére.
- (7) A tagállamoknak az emberi jogokra és az alapvető szabadságokra, különösen az 1967. január 31-i New York-i Jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i Genfi Egyezményre, és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre való kellő tekintettel kell végrehajtaniuk ezen irányelvet. A fennálló nemzetközi kötelezettségekkel összhangban, a légi átszállítás nem kérhető, illetve nem adható meg akkor, ha a rendeltetési vagy tranzit harmadik országban a harmadik ország állampolgárát embertelen vagy megalázó bánásmód, kínzás, illetve halálbüntetés fenyegeti, vagy ha élete, illetve szabadsága veszélybe kerülne faja, vallása, nemzetisége, egy adott társadalmi csoporthoz való tartozása, illetve politikai meggyőződése folytán.
- (8) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽³⁾ összhangban kell elfogadni.
- (9) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez mellékelte, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, és az irányelv vagy annak alkalmazása számára nem kötelező. Mivel ezen irányelv az Európai Közösséget létrehozó szerződés harmadik része IV. címének rendelkezései szerinti schengeni vívmányokra épül abban a tekintetben, hogy azt olyan harmadik országok állampolgáira kell alkalmazni, akik a schengeni vívmányok rendelkezései alapján nem teljesítik vagy már nem teljesítik a valamely tagállam területén való rövid tartózkodásra vonatkozó feltételeket, Dánia – a fent említett jegyzőkönyv 5. cikkének megfelelően – az irányelv Tanács általi elfogadásától számított hat hónapon belül dönt arról, hogy saját nemzeti jogába átülteti-e az irányelvet.
- (10) Izland és a Norvég Királyság tekintetében ezen irányelv az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közti, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló, 1999. május 18-i megállapodás ⁽⁴⁾ értelmében a schengeni vívmányok rendelkezéseinek továbbfejlesztését jelenti a tekintetben, hogy ezen irányelv olyan harmadik országok állampolgáira vonatkozik, akik nem teljesítik, illetve már nem teljesítik a valamely tagállam területén való rövid tartózkodásra vonatkozó feltételeket a schengeni vívmányok rendelkezéseinek értelmében, amelyek az említett megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról szóló, 1999. május 17-i 1999/437/EK tanácsi határozat ⁽⁵⁾ 1. cikkének C. pontjában említett területre vonatkoznak.

⁽¹⁾ HL C 5., 1996.1.10., 3. o.

⁽²⁾ HL L 239., 2000.9.22., 193. o.

⁽³⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽⁴⁾ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

⁽⁵⁾ HL L 176., 1999.7.10., 31. o.

- (11) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez mellékelte, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban e tagállamok nem vesznek részt ezen irányelv elfogadásában, ezért – az említett jegyzőkönyv 4. cikkére is figyelemmel – az irányelv vagy annak alkalmazása számukra nem kötelező.
- (12) Ezen irányelv a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (1) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokra épülő vagy ahhoz egyéb módon kapcsolódó jogi aktusnak minősül,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ezen irányelv célja, hogy a kíséret nélküli és a kísérettel ellátott, légi úton történő kiutasításokra tekintettel meghatározza a tagállamok tranzitrepülőtereinek illetékes hatóságai közötti segítségnyújtással kapcsolatos intézkedéseket.

2. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „harmadik ország állampolgára”: olyan személy, aki nem állampolgára az Európai Unió valamely tagállamának, az Izlandi Köztársaságnak, vagy a Norvég Királyságnak;
- b) „kérelmező tagállam”: az a tagállam, amely egy harmadik ország állampolgárával szembeni kiutasító határozatot hajt végre és egy másik tagállam tranzitrepülőterén keresztül átszállítást kér;
- c) „felkért tagállam” vagy „tranzittagállam”: az a tagállam, amelynek tranzitrepülőterén keresztül kell végrehajtani az átszállítást;
- d) „kiséret”: a kérelmező tagállamból származó mindazon személyek, akik felelősek a harmadik ország állampolgárának elkíséréséért, ideértve az orvosi ellátásért felelős személyeket és tolmácsokat is;
- e) „légi átszállítás”: a harmadik ország állampolgárának és szükség esetén a kíséretnek az áthaladása a felkért tagállam repülőterének területén keresztül, a légi úton történő kiutasítás céljából.

3. cikk

(1) Azon tagállam, amely egy harmadik ország állampolgárát légi úton kívánja kitoloncolni, megvizsgálja, hogy lehetséges-e közvetlen légi járatot igénybe venni a rendeltetési ország felé.

(2) Amennyiben egy harmadik ország állampolgárát kitoloncolni szándékozik a tagállam megalapozott gyakorlati körülmények miatt nem tud közvetlen légi járatot igénybe venni a rendeltetési ország felé, úgy egy másik tagállamon keresztül légi átszállítást kérhet. Légi átszállítás iránti kérelmet főszabályként nem kell előterjeszteni akkor, ha a kiutasítási intézkedés a felkért tagállam területén több repülőtér igénybevételét teszi szükségessé.

(3) A 8. cikk szerinti kötelezettségek sérelme nélkül, a felkért tagállam megtagadhatja a légi átszállítást, amennyiben:

- a) a harmadik ország állampolgárát a felkért tagállam nemzeti jogszabályai alapján bűncselekmények elkövetésével vádolják vagy büntetés végrehajtása céljából kiadatását kéri;
- b) a más államokon keresztüli átszállítás, illetve a rendeltetési ország általi befogadás nem keresztülvihető;
- c) a kiutasítási intézkedés a felkért tagállam területén több repülőtér igénybevételét teszi szükségessé;
- d) a kért segítségnyújtás gyakorlati okokból egy adott pillanatban nem lehetséges, vagy
- e) a harmadik ország állampolgára veszélyeztetheti a felkért tagállam közrendjét, közbiztonságát, közegészségügyét vagy nemzetközi kapcsolatait.

(4) A (3) bekezdés d) pontja esetében a felkért tagállam a lehető legrövidebb időn belül közöl a kérelmező tagállammal egy olyan időpontot, amely a lehető legközelebb esik az eredetileg kért időponthoz, amikor a légi átszállításhoz segítséget tud nyújtani, feltéve, hogy a többi feltétel teljesül.

(5) A légi átszállításra vonatkozó már kibocsátott engedélyeket a felkért tagállam visszavonhatja, ha a későbbiekben a (3) bekezdés értelmében olyan körülményekre derül fény, amelyek indokolják az átszállítás megtagadását.

(6) A felkért tagállam haladéktalanul tájékoztatja a kérelmező tagállamot a légi átszállítási engedély (3) vagy (5) bekezdés szerinti megtagadásáról vagy visszavonásáról, illetve az átszállítást lehetetlenné tevő egyéb okokról, és ismerteti az indokokat.

4. cikk

(1) A kísérettel ellátott vagy a kíséret nélküli légi átszállítás iránti kérelmet és az 5. cikk (1) bekezdése szerinti kapcsolódó segítségnyújtási intézkedéseket a kérelmező tagállamnak írásba kell foglalnia. Ezt a felkért tagállamnak a lehető leghamarabb, de mindenképpen legkésőbb az átszállítás előtt két nappal kézhez kell kapnia. Különösen sürgős és kellően indokolt esetekben e határidőtől el lehet tekinteni.

(2) A felkért tagállam két napon belül haladéktalanul tájékoztatja a kérelmező tagállamot a határozatáról. E határidő kellően indokolt esetekben legfeljebb 48 órával hosszabbítható meg. A légi átszállítás a felkért tagállam jóváhagyása nélkül nem kezdhető meg.

Amennyiben a felkért tagállam nem ad választ az első albekezdésben említett határidőn belül, úgy az átszállítási műveletek a kérelmező tagállam által elküldött értesítés útján megkezdhetők.

A tagállamok kétoldalú vagy többoldalú megállapodások vagy egyezmények alapján rendelkezhetnek úgy, hogy az átszállítási műveleteket a kérelmező tagállam által elküldött értesítés útján meg lehessen kezdeni.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a harmadik albekezdésben említett megállapodásokról vagy egyezményekről. A Bizottság rendszeres jelentéseket készít a Tanács részére e megállapodásokról és egyezményekről.

(3) Az (1) bekezdés szerinti kérelem kezelése céljából a légi átszállítás kérelmezésére és engedélyezésére felhasználandó, a melléklet szerinti formanyomtatványon szereplő információkat továbbítani kell a felkért tagállam részére.

A mellékletben meghatározott átszállítási kérelem frissítéséhez és kiigazításához szükséges intézkedéseket, valamint továbbításának módját a 9. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell megállapítani.

(4) Az átszállítás iránti kérelmek tekintetében a kérelmező tagállam a felkért tagállam rendelkezésére bocsátja a mellékletben meghatározott adatokat.

(5) A tagállamok mindegyike kijelöl egy központi hatóságot, amelynek részére el kell küldeni az (1) bekezdés szerinti kérelmeket.

A központi hatóságok kapcsolattartó pontokat jelölnek ki az összes érintett tranzitrepülőter esetében, akikkel az átszállítási műveletek során kapcsolatot lehet tartani.

5. cikk

(1) A kérelmező tagállam megfelelő intézkedéseket tesz annak biztosítására, hogy az átszállítási művelet a lehető legrövidebb időn belül történjen meg.

Az átszállítási műveletet legfeljebb 24 órán belül végre kell hajtani.

(2) A felkért tagállam, a kérelmező tagállammal az elérhető eszközök keretein belül folytatott kölcsönös konzultációkra is figyelemmel, valamint a vonatkozó nemzetközi szabályokkal összhangban biztosítja mindazon támogatási intézkedéseket, amelyek a földet éréstől és a légi jármű ajtóinak kinyitásától a harmadik ország állampolgára távozásának biztosításáig szükségesek. A b) pontban említett esetekben azonban nincs szükség kölcsönös konzultációkra.

Ez különösen a következő segítségnyújtási intézkedésekre vonatkozik:

- a) a harmadik ország állampolgárának fogadása a légi járműnél és kísérése a tranzitrepülőter határain belül, különösen a csatlakozó légi járatához;
- b) sürgősségi orvosi ellátás biztosítása a harmadik ország állampolgára és szükség esetén kísérője számára;
- c) étkezési lehetőség biztosítása a harmadik ország állampolgára és szükség esetén kísérője számára;
- d) úti okmányok átvétele, megőrzése és továbbítása, különösen kíséret nélküli kiutasítások esetén;
- e) kíséret nélkül átszállítás esetén a kérelmező tagállam tájékoztatása a harmadik ország állampolgárának az érintett tagállam területéről való indulása helyéről és időpontjáról;
- f) a kérelmező tagállam tájékoztatása, amennyiben a harmadik ország állampolgárának átszállítása során súlyos baleset következett be.

(3) A felkért tagállam saját nemzeti jogával összhangban:

- a) elhelyezheti és elszállásolhatja a harmadik ország állampolgárait egy biztonságos helyen;

b) törvényes eszközöket vehet igénybe ahhoz, hogy megakadályozza, illetve megszüntesse a harmadik ország állampolgárának az átszállítás elleni szembeszegülésre irányuló kísérleteit.

(4) A 6. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, amennyiben az (1) és a (2) bekezdéssel összhangban megadott segítségnyújtás ellenére sem biztosítható az átszállítási műveletek befejezése, úgy a felkért tagállam a kérelmező tagállam kérésére és vele konzultálva meghozhatja mindazon szükséges segítségnyújtási intézkedéseket, amelyekkel folytatható az átszállítási művelet.

Ezen esetekben az (1) bekezdésben említett határidő legfeljebb 48 órával hosszabbítható meg.

(5) A felkért tagállam intézkedésért felelős illetékes hatóságai határozzák meg a (2), a (3) és a (4) bekezdés szerint megadott segítségnyújtás természetét és mértékét.

(6) A (2) bekezdés b) és c) pontjának megfelelően nyújtott szolgáltatások költségeit a kérelmező tagállam viseli.

A fennmaradó költségeket szintén a kérelmező tagállam viseli, amennyiben azok ténylegesen és összességében meghatározhatók.

A tagállamok megfelelő tájékoztatást adnak a második albekezdésben említett költségek összegszerű meghatározásának feltételei tekintetében.

6. cikk

(1) A kérelmező tagállam vállalja, hogy haladéktalanul visszafogadja a harmadik ország állampolgárát, amennyiben:

- a) a légi átszállítási engedélyt a 3. cikk (3) vagy (5) bekezdése szerint megtagadták vagy visszavonták;
- b) a harmadik ország állampolgára engedély nélkül lépett be a felkért tagállamba az átszállítás folyamán;
- c) a harmadik ország állampolgárának egy másik tranzitorszámba, illetve a rendeltetési országba történő kiutasítása vagy a csatlakozó légi járatra történő felszállása sikertelen volt; vagy
- d) a légi átszállítás egyéb oknál fogva nem lehetséges.

(2) A felkért tagállam az (1) bekezdésben említett esetekben a harmadik ország állampolgárának a kérelmező tagállamba való visszafogadása során segítséget nyújt. A kérelmező tagállam viseli a harmadik ország állampolgárának visszautazásakor felmerülő költségeket.

7. cikk

(1) Az átszállítási művelet végrehajtásakor a kísérő személyek hatásköre az önvédelemre korlátozódik. Ezen túlmenően, a tranzitállamból származó rendfenntartó erők hiányában, illetve a rendfenntartó erők támogatása céljából a kísérő személyek bármely közvetlen és súlyos veszélyre reagálva ésszerű és arányos intézkedéshez folyamodhatnak azért, hogy megakadályozzák a harmadik ország állampolgárát abban, hogy elmeneküljön, saját magában vagy harmadik személyben sérülést, illetve vagyoni kárt okozzon.

A kísérő személyeknek minden körülmények között be kell tartaniuk a felkért tagállam jogszabályait.

(2) A kísérő személyek a légi átszállítás folyamán nem hordanak fegyvert maguknál, és polgári ruhát viselnek. A felkért tagállam kérésére átadják a megfelelő személyazonosítási okmányokat, ideértve a tranzittagállam által kiszolgáltatott átszállítási engedélyt, illetve adott esetben a 4. cikk (2) bekezdésében említett értesítést.

8. cikk

Ezen irányelv nem sérti az 1967. január 31-i New York-i Jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i Genfi Egyezményből, az emberi jogokról és alapvető szabadságokról szóló nemzetközi egyezményekből, valamint a személyek kiadatásáról szóló nemzetközi egyezményekből származó kötelezettségeket.

9. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Amennyiben hivatkozás történik e bekezdésre, úgy az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében előírt időtartam egy hónapban határozandó meg.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

10. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy

ennek az irányelvnek 2005. december 6-a előtt megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

11. cikk

A Szerződő Felek között a külföldi állampolgárok légi úton történő kitoloncolására irányuló együttműködésről szóló, 1998. április 21-i végrehajtó bizottsági határozat (SCH/Com-ex (98) 10) hatályát veszti.

12. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

13. cikk

Ennek az irányelvnek a címzettjei – az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek megfelelően – a tagállamok.

Kelt Brüsszelben, 2003. november 25-én.

a Tanács részéről

az elnök

G. TREMONTI

MELLÉKLET

- I. Átszállítás iránti kérelem légi úton történő kiutasítás céljából
(a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról szóló, 2003. november 25-i 2003/110/EK tanácsi irányelv (HL L 321., 2003.12.6., 26. o.) 4. cikkével összhangban)

(Kérelmező egység) Hatóság: _____ Cím: _____ _____	Hely, dátum: _____ Telefon/fax/e-mail: _____ A tisztségviselő neve: _____ Aláírás: _____
---	---

(Kérelmező egység) Hatóság: _____ Cím: _____ _____

A harmadik ország állampolgárának általános adatai, akire az átszállítási kérelem vonatkozik

Kérelem Száma	Vezetéknév	Keresztnév	f/n	Születési idő	Születési hely	Állampolgárság	Úti okmány száma/típusa/érvényessége	Harmadik ország által kibocsátott vízum száma (ha szükséges)
1								
2								

A légi járat adatai

Járatszám	Indulási hely	Indulás napja	Idő	Érkezési hely	Érkezés napja	Idő

Különös információk

Biztosítva van-e kíséret a harmadik ország állampolgára mellé?	☐ igen ☐ nem	Név és beosztás: _____ _____ _____
Ajánlott-e rendőri kíséret jelenléte a repülőtéren?	☐ igen ☐ nem	
Szükség van-e orvosi ellátásra?	☐ igen ☐ nem	Ha igen, határozza meg: _____ _____ _____
Fennáll-e azonosítható járványos betegség? (*)	☐ igen ☐ nem	Ha igen, határozza meg: _____ _____ _____
Voltak-e korábbi sikertelen kiutasítási kísérletek?	☐ igen ☐ nem	Ha igen, indokolja: _____ _____ _____

További megjegyzések

Megjegyzés: A kérelem benyújtásának időpontjában a 2003/110/EK irányelv 3. cikkének (3) és (5) bekezdése szerinti, a megtagadásra indokot adó ok nem volt ismeretes.

A felkért egység határozata

Az átszállítást engedélyezik.	☐
Az átszállítást nem engedélyezik.	☐
Indokok:	_____ _____
_____ (Név/aláírás/dátum)	

(*) Ezt a tájékoztatást az alkalmazandó nemzeti vagy nemzetközi joggal összhangban kell megadni.